

Mestna občina Celje
Komisija Mladi za Celje

PLES IN ODNOS DO PLESA

NA OŠ HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorice:

Kaja Koštomaj, 8. a

Zarja Žnidaršič, 8. a

Aleksandra Žuželj, 8. a

Mentorica:

Maruša Zorko, prof. RP

Celje, marec 2012

Osnovna šola Hudinja Celje

PLES IN ODNOS DO PLESA NA OŠ HUDINJA

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorji:

Kaja Koštomaj, 8. a

Zarja Žnidaršič, 8. a

Aleksandra Žuželj, 8. a

Mentorica:

Maruša Zorko, prof. RP

Lektorica:

Jasmina Jakopič, prof. slov. j.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2012

KAZALO

1	UVOD.....	5
1.1	TEORETSKE ZASNOVE.....	5
1.1.1	KAJ JE PLES.....	5
1.1.2	PLES IN NJEGOV VPLIV NA TELO IN DUHA.....	5
1.1.2.1	PLES IN TELESNO–GIBALNI CILJI.....	6
1.1.2.2	PLES IN ČUSTVENI CILJI.....	7
1.1.2.3	PLES IN SOCIALNI CILJI.....	7
1.1.3	PLES IN GLASBA.....	7
1.1.4	PRVI PLESNI KORAKI.....	8
1.1.5	PLESNI BONTON.....	8
1.1.6	VRSTE PLESOV.....	9
1.1.7	ZGODOVINA PLESA.....	10
1.2	OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA.....	12
1.3	HIPOTEZE.....	12
1.4	OPIS RAZISKOVALNIH METOD.....	13
1.4.1	METODA ANKETIRANJA.....	13
1.4.2	INTERVJU.....	13
1.4.3	METODA OBDELAVE PODATKOV IN NJIHOVA INTERPRETACIJA.....	13
2	OSREDNJI DEL NALOGE.....	14
2.1	REZULTATI IN INTERPRETACIJA.....	14
2.1.1	ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA.....	14
2.1.2	INTERVJU Z GOSPODOM BRANKOM PODERGAJSOM.....	22
3	DISKUSIJA.....	24
4	ZAKLJUČEK.....	27
5	LITERATURA IN VIRI.....	28
5.1	SPLETNI VIRI.....	28
5.2	USTNI VIRI.....	29
6	PRILOGA.....	30

POVZETEK

V raziskovalni nalogi z naslovom Ples in odnos do plesa na OŠ Hudinja smo raziskovale kdaj, kje in kako najpogosteje plešejo učenci naše šole, katere vrste ples jim je najbolj všeč in koliko učencev se ukvarja s plesom. Zanimalo nas je, kako učenci vidijo ples, kateri plesni stil oblačenja jim je najbolj všeč in če bi se na podlagi tega tudi odločili za to vrsto plesa. Spraševali pa smo se še, koliko učencev si želi plesati, če bi le imeli možnost.

Ugotovile smo, da je deklicam najbolj všeč hip hop, dečkom pa break dance. Večina učencev se s plesom ne ukvarja, bi pa to želeli, če bi jim ples bil ponujen kot interesna dejavnost. Večina učencev ples vidi kot zabavo. To je vsekakor prednost, ko razmišljamo, kako bi ples približali učencem. Ugotovile smo, da starejši učenci največkrat plešejo doma, ko jih nihče ne vidi, kar kaže da učenci z odraščanjem postajajo bolj obremenjeni in občutljivi na mnenje okolice. Raziskava kaže, da so učenci najbolj navdušeni nad hip hop stilom oblačenja. Najbrž jim je le-ta najbolj blizu, saj je v veliki meri povezan z današnjo modo, a kljub temu stil oblačenja ne bi vplival na izbor plesa.

1 UVOD

Vsak človek čuti, se izraža in ustvarja na svoj način. Nekateri s čopičem, drugi z besedami, tretji z notami, nekateri pa preprosto z gibom. Gibanje je osnovna potreba, ki je enakovredna vodi, hrani in zraku, ki ga dihamo. Če je ne zadovoljimo, so posledice vidne na našem telesnem zdravju in psihičnem stanju. Pomembno pa je, da nam samo gibanje ne predstavlja konstantnega napora, ampak nekaj, kar počnemo z veseljem. Nekaj, kar nas notranje dopolnjuje in nam da možnost, da preko giba začutimo veselje, lepoto in samega sebe. To vez med športom in plesom predstavlja prav ples [1].

1.1 TEORETSKE ZASNOVE

1.1.1 KAJ JE PLES

V literaturi lahko zasledimo različne razlage termina ples, saj se le-ta povezuje s številnimi področji. Na splošno pa bi lahko rekli, da je ples vrsta izražanja, umetnosti in zabave. Ples je govorica telesa, ki se izraža skozi ritem glasbe in lahko predstavlja stil človekovega življenja, kajti z vsakim gibom se v človekovi duši ustvarja zadovoljstvo. Ples je del kulturne izobrazbe vsakega posameznika in je kultura posameznega naroda. Ples je tudi umetnost in hkrati šport, v katerem se prepleta usklajenost dveh ali več teles. Nekoč je bil ples vezan na religijo in njene običaje, z razvojem kultur je postal še oblika zabave sprva majhnih skupin, kasneje pa način preživljanja prostega časa velikih množic [2].

1.1.2 PLES IN NJEGOV VPLIV NA TELO IN DUHA

Ples razvija osebno rast, ima pozitiven vpliv na naše psihično in fizično počutje, združuje, pomirja in preusmerja odvečno energijo. Preko plesa otrok spoznava in se uči upoštevanja pravil, navezuje stike in se tako vključuje v družbo. Otrok je preko plesa lahko uspešen in je področje, kjer se lahko izkaže. Pri gibalni aktivnosti se izraža čustvo veselja, ki ga spremljajo smeh in sprostitvev. Otroci, ki so kakorkoli gibalno aktivni, se višje vrednotijo in imajo višjo telesno samopodobo. Prav tako predstavlja gibalna aktivnost preventivo pred depresijo,

stresom in tesnobo ter ima velik vpliv na boljši uspeh v šoli. Gibanje ima tako pozitiven vpliv na vsa področja otrokovega razvoja [1].

1.1.2.1 PLES IN TELESNO–GIBALNI CILJI

S plesom tako krepimo svoje telo, razvijamo koordinacijo različnih delov telesa, saj se pri plesu pojavljajo vedno novi gibi. S tem tudi treniramo svoj spomin in koncentracijo, saj je pomembno, da si zapomnimo zaporedje gibov in jih čim bolj pravilno izvedemo. Razvijamo pozitivno samopodobo, spodbujamo pa tudi ustvarjalnost, kreativnost in lastne zamisli o gibanju [1].

Ples je torej oblika rekreacije s številnimi koristnimi učinki za naše telo:

- *razvija in krepi srčno-žilni in dihalni sistem,*
- *krepi telesno pripravljenost,*
- *razvija ravnotežje, koordinacijo in gibljivost,*
- *aktivira vse mišične skupine,*
- *od nas zahteva tako aerobno kot anaerobno telesno dejavnost..*
- *plesom torej lahko vse življenje zadovoljujemo potrebo po gibanju in izživljamo presežno energijo [3].*

Raziskovalci trdijo, da je ples odlična vadba za krepitev spomina. Ko se pri plesni vadbi učimo novih korakov, zaposlimo in urimo tudi možgane. Izsledki angleške raziskave izpred nekaj let pravijo, da so imeli ljudje, ki so vsaj dvakrat na teden obuli plesne čevlje, manj možnosti, da zbolijo za boleznimi, povezanimi z izgubo spomina (Alzheimerjeva bolezen in druge oblike demence). Bolniki so ob plesu na pesmi, ki so jih poslušali v preteklosti, celo priklicali nekatere spomine [3].

1.1.2.2 PLES IN ČUSTVENI CILJI

S plesom lahko odkrijemo in izrazimo tudi svojo ustvarjalno plat. Ob tem se poraja misel, na kako različne načine lahko izvedemo en sam gib. Ples nas pokaže takšne, kot smo. Pusti in celo spodbuja nas k izražanju najglobljih čustev, ki jih sicer nemara težje izrazimo – ali sploh ne. S plesom lahko pokažemo tudi naklonjenost drugi osebi, saj je ples družbeno sprejet stik med posameznikoma, pri katerem lahko izrazimo najčistejšo ljubezen ali skrita hrepenenja, privlačnost in naklonjenost soplesalcu [3].

1.1.2.3 PLES IN SOCIALNI CILJI

S sociološkega vidika druženje na plesnih uricah pomaga pri socializaciji. Otrok spoznava nove prijatelje, učitelje, se nauči sodelovanja v skupini, nauči se pomagati prijatelju, nauči se strpnosti do sebe in drugih. Prav tako preko plesa izraža čustva ter se uči osnovnega bontona [4].

1.1.3 PLES IN GLASBA

Velika spodbuda za ukvarjanje s plesom je lahko tudi glasba, ki spremlja sam ples. Otroci tako razvijajo svoj posluš, občutek za ritem in se seznanijo z različnimi glasbenimi stili [1].

O tem, za kakšen ples se posameznik odloči, običajno odločata predvsem njegova starost in glasbene zvrsti, ki jim je naklonjen.

- Starejši se navadno odločajo za klasične zvrsti, saj uživajo v melodijah mirne klasike.*
- Otroci in mlajši si želijo predvsem energičnega gibanja ob modernih glasbenih zvrsteh in priložnosti, da porabijo odvečno energijo.*
- Malčki v vrtcih in šolah plešejo otroške plese, ki so sestavni del plesne vzgoje, ki je nadvse pomembna za otrokov razvoj.*
- Nekateri si želijo le zblížati s svojim partnerjem, zato izberejo katerega od bolj seksualno nabitih latinskoameriških plesov.*

- Številni ljudje pa si želijo obenem sprostiti napetost, se zabavati in obenem pohitrili srčni utrip – takšni se odločijo za rock and roll.

Najbolje je slediti svojim željam, pri čemer se je potrebno vprašati, kakšno glasbo najraje poslušate in kateri ritmi so vam najbolj blizu – ali imate raje hiter tempo in napornejše oblike gibanja, s katerimi si boste oblikovali telo in izboljšali telesno pripravljenost – ali pa sta vam bližje pozibavanje s partnerjem in druženje [3].

1.1.4 PRVI PLESNI KORAKI

Ples je dejavnost, ki je primerna oblika rekreacije za vsako življenjsko obdobje – za otroke od tretjega leta pa za ljudi do poznih osemdesetih let [4].

Otrok je sicer sposoben sistematično ponavljati določene prikazane gibe že kmalu po drugem letu starosti, zato lahko že takrat začne s prvimi pravimi plesnimi koraki, a vendarle se je potrebno zavedati, da otroci v različnih obdobjih različno sprejemajo in dojemajo stvari. Zato ne moremo in ne smemo od dvoletnika pričakovati, da bo zaplesal zapleteno koreografijo.

Program mora bit primeren za otrokovo starost, kajti pretežki koraki lahko negativno vplivajo na otrokovo samozavest in negativna izkušnja lahko otroku škoduje in v otrokovo zavest se zapiše, da je ples nekaj »težkega«. Seveda pa je poleg programa pomemben tudi pedagoški pristop do otroka [5].

1.1.5 PLESNI BONTON

Plesni bonton je skupek pravil, napisanih in nenapisanih, ki naj bi jih upošteval sleherni na plesišču.

V preteklosti so se ljudje z veliko večjo pozornostjo posvečali plesu. Tudi odnos med moškim in žensko je zahteval več olike, ženske so bile dame, moški pa kavalirji. Le-to naj bi plesalec pri povabilu dame na plesišče upošteval tudi v današnjih dneh.

1. *Moški bi moral plesati vsaj 1x z vsako od prisotnih žensk (ne glede na starost in videz). Izjema je samo gostiteljica. Prednost imajo vedno ženske v družbi.*

2. *Preden gre moški po plesalko, potegne roke iz žepov, se rahlo prikloni in vpraša, če jo lahko povabi na ples (odmakne ji stol, pomaga sleči plašč). Hodi ob njej ali za njo. Ženska povabila ne bi smela odkloniti.*
3. *Lahko se zgodi, da ženska ne ustreže prošnji za ples, če je že obljubila komu drugemu. Če brez razloga zavrne plesalca, ta naj prošnje ne ponavlja več.*
4. *Če je ženska v družbi starejše ženske ali moškega, se s prošnjo najprej obrne nanju. Če se ne strinjata, plesalec ne ugovarja.*
5. *Pogovor med plesom je dobrodošel, prepovedano pa se je spogledovati z drugimi.*
6. *Predstavljanje ni potrebno, razen, izjemoma v primeru želje nadaljevanja poznanstva.*
7. *Ples mora moški vedno prilagoditi plesalkinim letom, znanju in spretnosti. Pri trčenju se opraviči, četudi ga je zakrivila plesalka. Plesnega sklop je potrebno dokončati kljub nezainteresiranosti.*
8. *Po končanem plesu plesalec pospremi plesalko do njenega prostora, ji pomaga, da sede, se rahlo prikloni in zahvali. Prisede samo na njeno povabilo [6].*

1.1.6 VRSTE PLESOV

Glede na okolje, v katerem se ples odvija, poznamo umetniški ples, športni ples oziroma rekreativni ples, balet, dvorni ples, ljudski ples, obredni ples, idr.

Množico plesnih oblik delimo še v raznovrstne skupine:

- *standardni plesi (angleški in dunajski valček, slowfox, tango...),*
- *latinskoameriški plesi (samba, rumba, čačaca, jive...),*
- *družabni plesi (makarena, lambada, račke, kavbojska polka...),*
- *folklorni plesi,*
- *disko plesi,*
- *step,*

- *show plesi (hip hop, break dance, shuffle, step...),*
- *balet (klasični, jazz, sodobni/moderni...)*
- *orientalski plesi ...*

Plešeta običajno dva (par), lahko tudi solo ali pa skupinsko (kolo).

1.1.7 ZGODOVINA PLESA

Ples izhaja iz človekove potrebe po gibanju. Ljudje plešejo že od nekdaj in s tem izražajo svoja razpoloženja, čustva ... Ljudje več plesali ob veselih kot ob žalostnih dogodkih. Ples se pojavlja ob različnih praznovanjih. Vsaka celina ima svoje plese, v katerih se izražajo tisočletna kultura, navade in način življenja posameznih narodov [7].

Začetek plesa enačimo z začetkom človeštva – poskakovanje, vrtenje. Že v kameni dobi so poznali krožne plese, posnemovalne plese (oponašanje živali), plese lova in obredne plese (za duše umrlih).

Značilen je ples z maskami (živalskimi) in poslikanimi telesi.

Naslednja stopnja so plesi v več krogih in še plesi v vrstah (ženske v eni, moški v drugi vrsti).

Pri prvotnih oblikah plesa so sodelovali vsi (ni bilo gledalcev), saj je bil ples del življenja. Čez čas so se začeli ločevati v gledalce in plesalce. Razlogi:

- *plemena so zahtevala, da se plesalci pri plesu niso motili*
- *lepše zaplesani plesi bolj pripomorejo k prošnji bogovom*
- *preveč ljudi v rodovih [7].*

V Egiptu *so bili plesi povezani z religijo (8-dnevna rajanja v dolгих povorkah, ki štejejo kot prvi festivali, procesije svečnikov in svečenic v čast bogu Apisu) ali pa so sužnje učili igrati in plesati za zabavo faraonov [7].*

V Grčiji *je bil ples sestavni del vzgoje. Poznali so vojne plese, plese z maskami in živalskimi glavami, plese v počastitev mrtvih, ples za dež in plodnost ... V čast bogu Dionizu so imeli rajanja. Poznali so že plese s petjem. Ples je bil priljubljen tako pri revnem ljudstvu kot pri bogatih meščanih. Ti so imeli sužnje, ki so jim plesali v zabavo.*

V Rimu je bil ples sprva le del olike višjih slojev, kasneje pa le še zabava velikašev. Nastala je pantomima, zelo značilni za ta čas pa so pogrebni plesi, ki so se ohranili še ves srednji vek [7].

V mračnjaškem srednjem veku ples večinoma zamre. Kljub zatiranju se ohranja v poganskih kulturah (pust, majsko plodnostno obdobje, kres ...). Edini prenašalci kulture so bili trubadurji. Ob zvokih njihovih glasbil in pesmi so izvajali plesne in akrobatske elemente. Razcvet viteštva v 11. stoletju prinese razvoj različnih dvornih poskočnih plesov in koračnic [7].

V dobi renesanse z razcvetom kulture tudi ples doživi velik napredek predvsem v Italiji in Franciji. Razvija se kot ples plemstva, ljudski ples (za kmečko prebivalstvo) ali ples jezuitov (ob raznih obredih). Renesansa je obdobje, v katerem se ples razdeli v 2 obliki: prikazovanje plesa (balet) in zabava plemstva (družabni ples).

Na gradovih so prirejali velike plesne prireditve, zanje so izdelovali prave koreografije in načrte. Začeli so zapisovati korake in tako so še danes ohranjeni nekateri plesi (branle, galiarda, manuet, poloneza). Med najbolj priljubljena zgodovinskimi plesi je danes četvorka. Družabni ples je doživel svoj vrhunec na dvoru Ludvika XIV. Sončni kralj (ga vsi poznajo) je imel svojega plesnega učitelja, ustanovil je prvo plesno akademijo in izdal prvi plesni priročnik, ki še danes predstavlja osnovo klasičnega baleta [7].

V času romantike se razvija balet, v katerem prevladujejo balerine. Ohranja se ljudski ples, meščanski ples, ki je bolj "robot" ter ples plemstva, kjer je več nežnih gest in poklonov [7].

*Z valčkom in dunajsko plesno glasbo se **konec 18. stoletja** začne obdobje sodobnega družabnega plesa [7].*

*V **20. stoletju** višek plesnega dogajanja predstavlja Rusija. Ples podpira car, ki ustanavlja številne baletne šole, iz katerih izhajajo najboljši svetovno znani plesalci. Vzporedno z ruskim baletom se v Ameriki razvija sodobni ples, ki temelji na afriških in latinskoameriških ritmih [7].*

1.2 OPIS RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Namen naše naloge je bil raziskati, kakšen odnos do plesa imajo učenci na OŠ Hudinja, kdaj, kje in kako najraje oziroma najpogosteje plešejo, katere vrste ples jim je najbolj všeč in koliko učencev se ukvarja s plesom. Zanimalo nas je, kako učenci vidijo ples – ali je zanje to šport ali umetnost. Spraševali smo se tudi, kateri plesni stil oblačenja jim je najbolj všeč, znotraj tega vprašanja pa nas je zanimalo, če bi se ravno na podlagi tega, kateri stil oblačenja jim je najbolj blizu, tudi odločili za to vrsto plesa. Spraševali pa smo se tudi, če bi se učenci vpisali v šolo plesa, če bi jim bila le-ta ponujena kot interesna dejavnost na šoli. Poleg tega smo raziskovali, če se med temi relacijami kažejo tudi kakšne razlike v spolu in starosti učencev. Znotraj teh vprašanj smo v času raziskovanja zasledovali cilj, ki nam je dal odgovor na naslednja vprašanja:

- *Katere vrste ples je učencem najbolj všeč?*
- *Koliko učencev na OŠ Hudinja se ukvarja s plesom?*
- *Kako učenci vidijo ples?*
- *Kdaj oziroma ob kakšnih položnostih učenci plešejo?*
- *Kateri plesni stil oblačenja je učencem najbolj všeč?*
- *Ali bi odločili za učenje določenega plesa samo na podlagi tega, kateri stil oblačenja pri plesu jim je najbolj všeč?*
- *Ali bi se učenci vpisali na plesne vaje, če bi jim le-te bile ponujene kot interesna dejavnost na šoli?*

1.3 HIPOTEZE

1. *Deklicam je najbolj všeč hip hop, dečkom pa break dance.*
2. *Večina učencev se ne ukvarja s plesom ne.*
3. *Za večino učencev je plesna dejavnost umetnost.*
4. *Mlajši učenci plešejo vedno, ko imajo priložnost, starejši učenci pa večinoma na zabavi.*
5. *Učenci so najbolj navdušeni nad stilom oblačenja za ples hip hop.*
6. *Stil oblačenja, ki sodi k določenemu plesu vpliva na odločitev učencev pri izboru plesa.*
7. *Večina učencev si želi učiti plesati.*

1.4 OPIS RAZISKOVALNIH METOD

1.4.1 METODA ANKETIRANJA

Z metodo anketiranja smo si pomagali pri empiričnem delu naše raziskave. Najprej smo preko spletnega portala Youtube učencem predvajale nekaj posnetkov različnih plesov in jih tako seznatile s posameznimi zvrstmi plesov. Nato smo razdelile anketni vprašalnik. Razdelile smo ga med učence I. in II. triade devetletne osnovne šole. Podatke smo pridobile z vprašalnikom z zaprtim tipom anketnih vprašanj.

Objektivnost vprašalnika smo zagotovile z natančnimi in nedvoumnimi navodili ter načinom izpolnjevanja. Anketiranje je potekalo anonimno.

V raziskavo smo vključile učence Osnovne šole Hudinja. V raziskavi je sodelovalo 281 učencev.

1.4.2 INTERVJU

V raziskovalno nalogo smo vključile tudi intervju s športnim plesalcem in večkratnim zmagovalcem turnirjev v standardnih in latinskoameriških plesih, gospodom Brankom Podergajsom, ki že vrsto let sodeluje z OŠ Hudinja in pripravlja učence na valetu.

1.4.3 METODA OBDELAVE PODATKOV IN NJIHOVA INTERPRETACIJA

Zbrane anketne vprašalnike smo pregledale in analizirale. Grupirale smo jih glede na spol in starost oziroma učence I. in II. triade. Podatke smo razvrstile v preglednice, s pomočjo katerih smo oblikovale grafe s pomembnimi podatki za našo raziskavo. Pri tem smo si pomagale z osebnim računalnikom in programoma Microsoft Office Word 2007 in Microsoft Office Excel 2007. Zbrane podatke smo interpretirale in podale splošne ugotovitve, s katerimi smo ovrgle oziroma potrdile postavljene hipoteze.

2 OSREDNJI DEL NALOGE

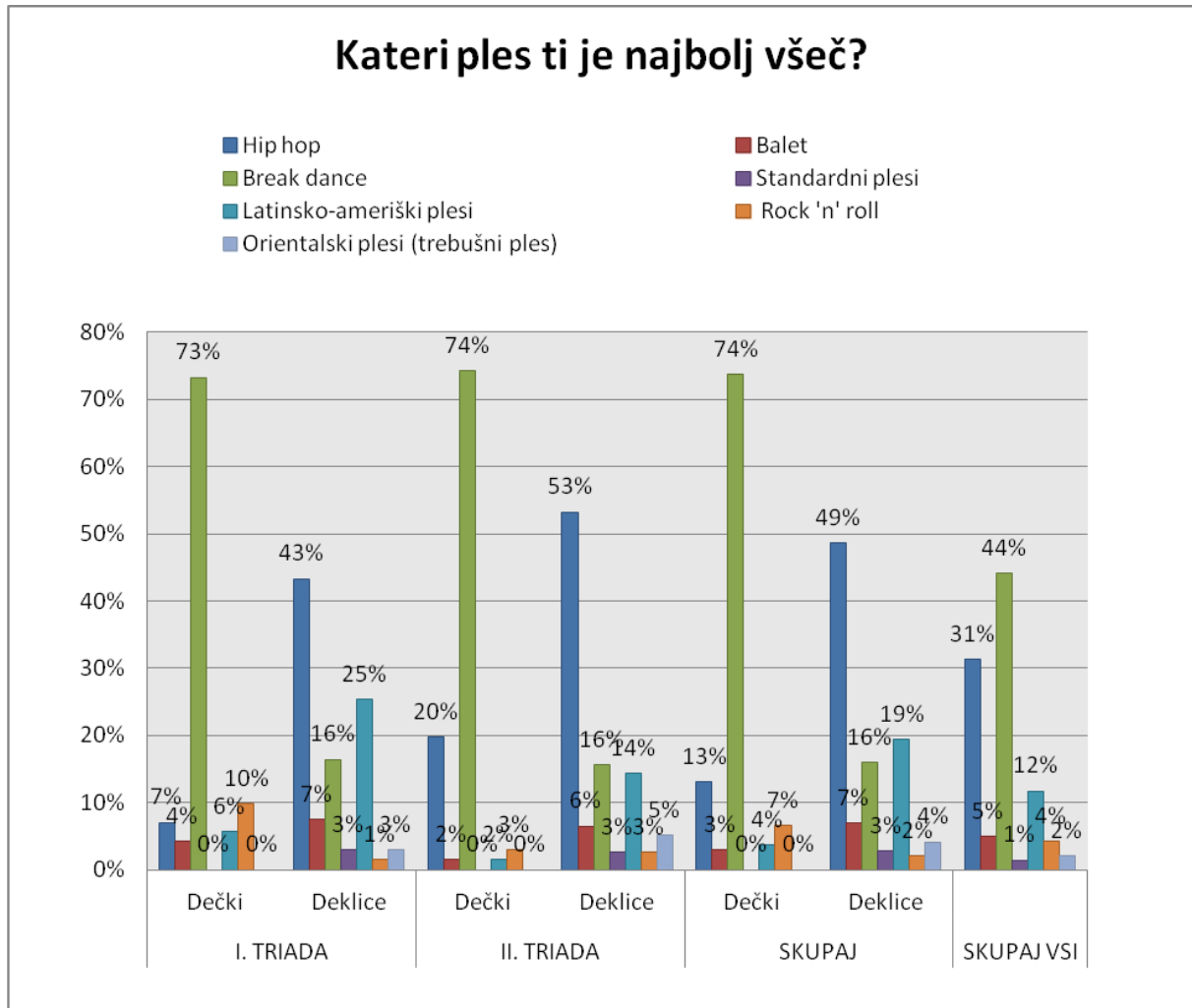
2.1 REZULTATI IN INTERPRETACIJA

2.1.1 ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

ŠTEVILO ANKETIRANIH UČENCEV					
RAZRED	SPOL				SKUPAJ
	Dečki	v %	Deklice	v %	
4. razred	17	55 %	14	45 %	31
5. razred	21	48 %	23	52 %	44
6. razred	33	52 %	30	48 %	63
SKUPAJ I. TRIADA	71	51 %	67	49 %	138
7. razred	26	45 %	32	55 %	58
8. razred	20	45 %	24	55 %	44
9. razred	20	49 %	21	51 %	41
SKUPAJ II. TRIADA	66	46 %	77	54 %	143
SKUPAJ	137	49%	144	51 %	281

V raziskavi je sodelovalo 281 učencev OŠ Hudinja. V prvi triadi, to je od četrtega do šestega razreda, je sodelovalo 138 učencev, od tega 67 (49 %) deklic in 71 (51 %) dečkov. V drugi triadi, ki je zajemala učence od sedmega do devetega razreda pa je sodelovalo 143 učencev, od tega je bilo 77 (54 %) deklic in 66 (46 %) dečkov.

1. Kateri ples ti je najbolj všeč?

Graf 1: Priljubljenost določene zvrsti plesa med učenci I. in II. triade OŠ Hudinja

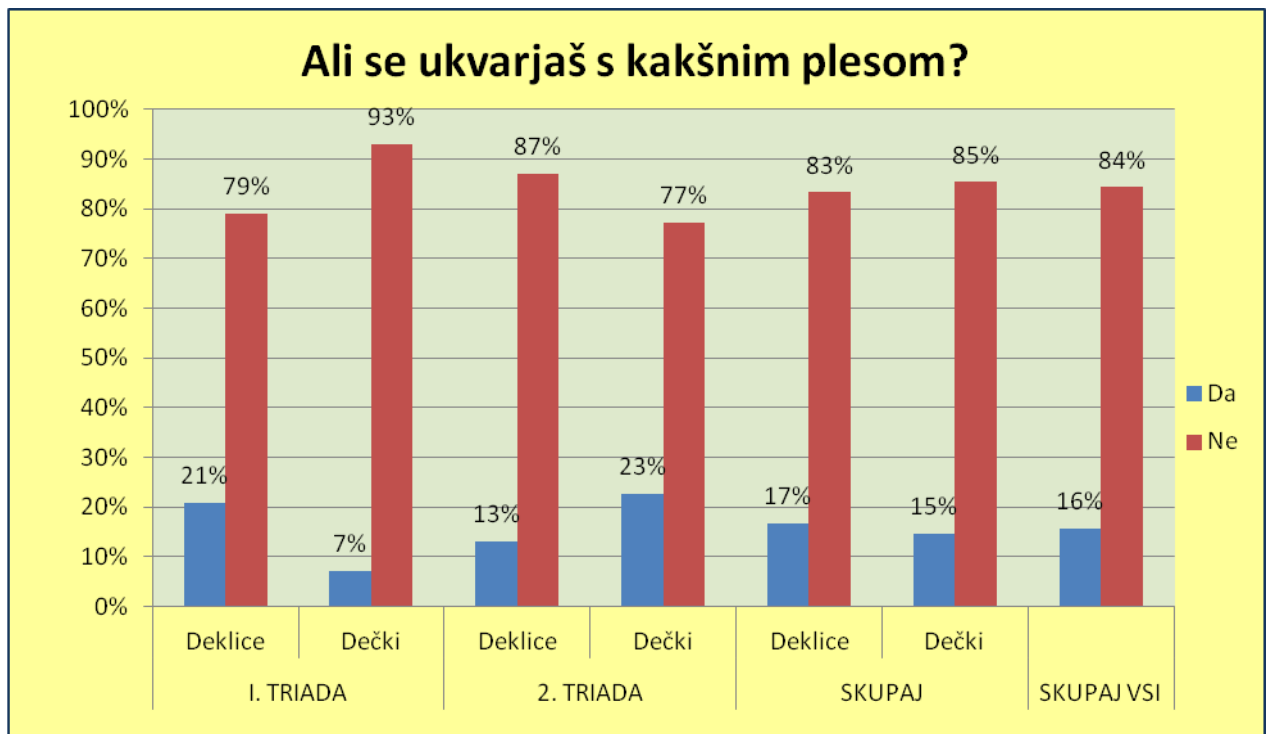
Z vprašanjem, kateri ples ti je najbolj všeč, smo želele izvedeti, katera zvrst plesa je trenutno med učenci najbolj priljubljena.

Graf kaže, da je med najbolj priljubljenimi plesi break dance (44 %), sledi hip hop (31 %) nato pa latinskoameriški ples (12 %) in ostalo.

Glede na spol pa je razvidno, da je v I. in II. triadi med dečki najbolj priljubljen ples break dance (74 %), sledi rock and roll pri mlajših dečkih (10 %) in hip hop pri starejših dečkih (20 %).

Pri deklicah pa je najbolj priljubljen ples hip hop (49 %), sledijo pa latinskoameriški plesi (25 %) in break dance (16 %) pri mlajših deklicah ter break dance (16 %) in latinskoameriški plesi (14 %) pri starejših deklicah.

2. Ali se ukvarjaš s kakšnim plesom?

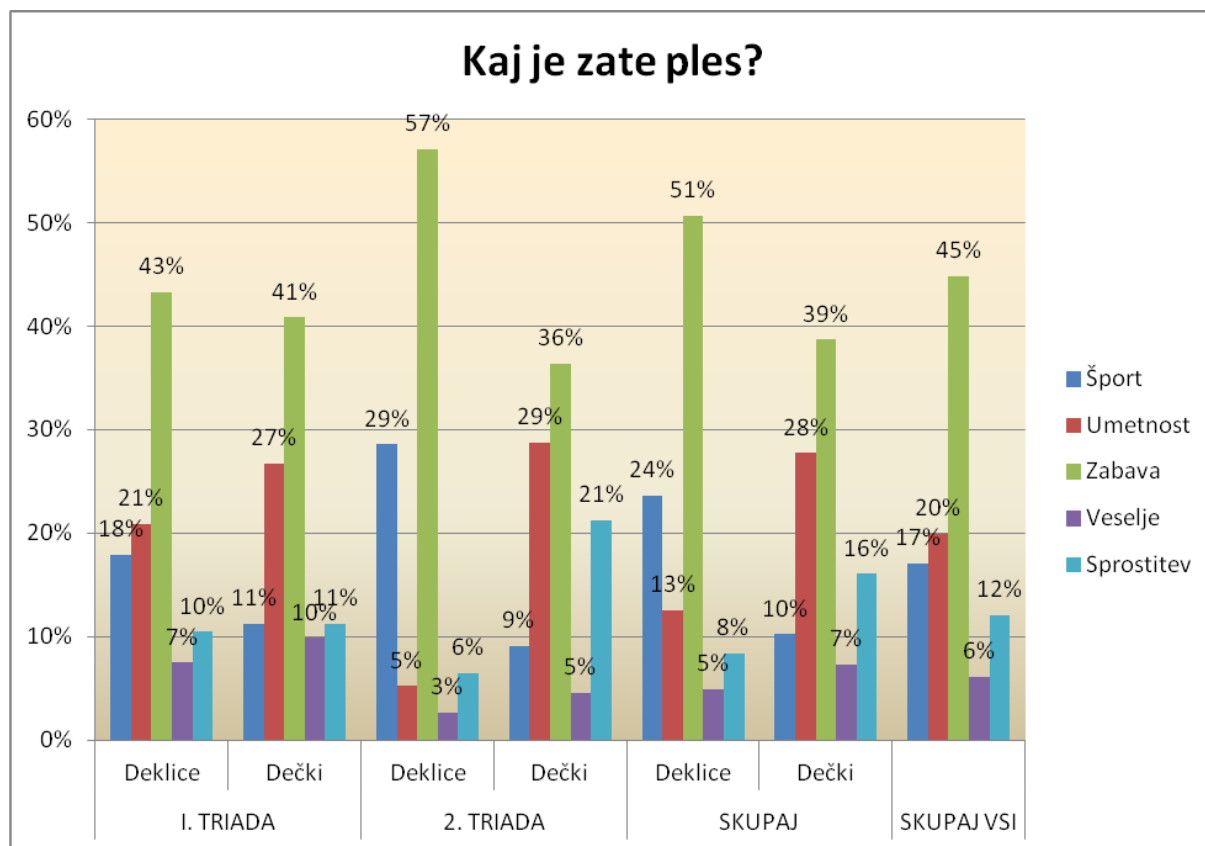

Graf 2: Število učencev, ki se ukvarjajo s plesom

S tem vprašanjem smo želele izvedeti, koliko učencev in učenk je na OŠ Hudinja takšnih, ki se ukvarja s plesom kot izvenšolsko dejavnostjo.

Iz grafa je razvidno, da se s plesom ukvarja zelo malo učencev, saj je takšnih, ki plešejo le 16 %, ostali pa se s plesom ne ukvarjajo (84 %).

3. Kaj je zate ples?

Graf 3: Učenci in njihovo dožemanje plesa

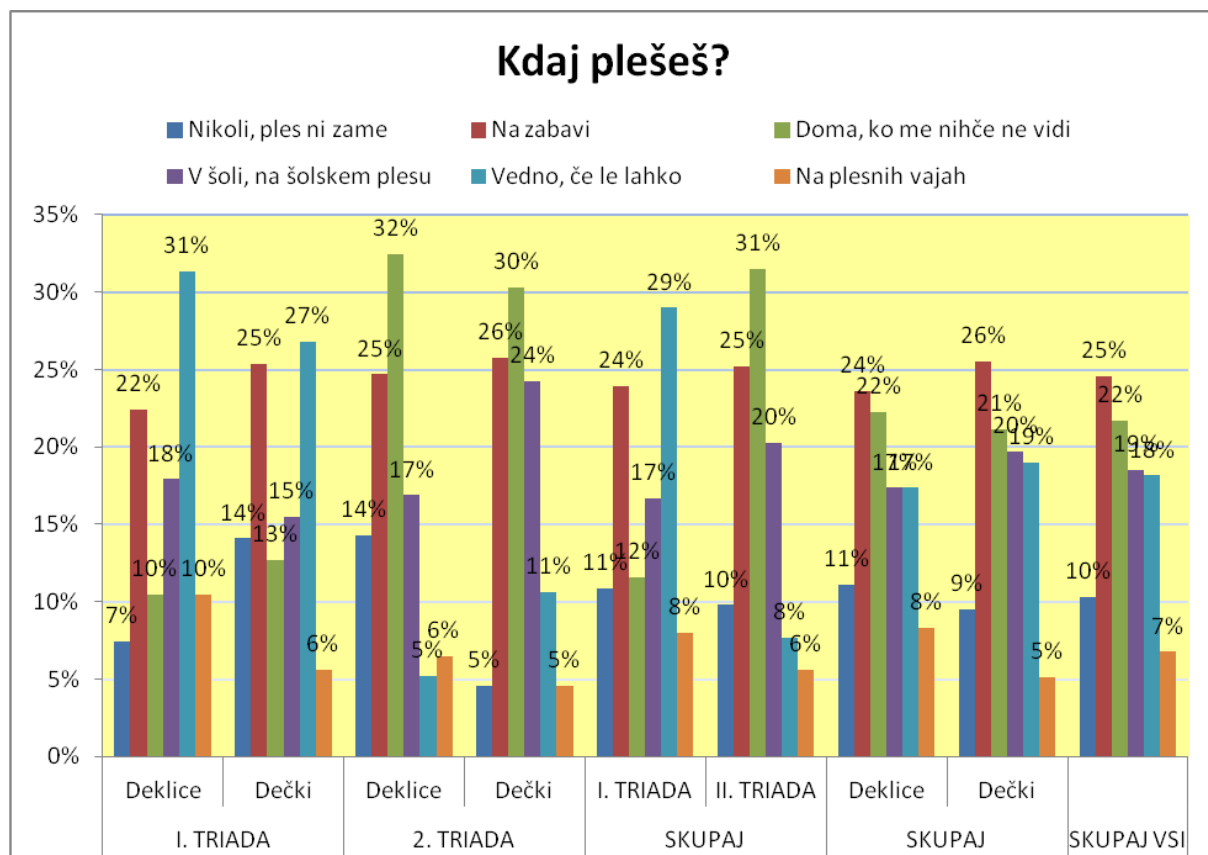
Z vprašanjem, kaj je zate ples, smo ugotovljale, kako učenci vidijo oziroma dojemajo ples.

Ugotovile smo, da večina učencev ples vidi kot zabavo (45 %). Drugi najpogostejši odgovor je bil, da je ples umetnost (20 %), sledijo pa odgovori: šport (17 %), sprostitvev (12 %) in veselje (6 %).

Tukaj je prišlo do razlik glede na spol.

Izkazalo se je, da deklice kot drugi najpogostejši odgovor podajajo, da je ples zanje šport (24 %), medtem ko dečki na drugo mesto postavljajo odgovor umetnost (28 %).

4. Kdaj oziroma ob kakšnih priložnostih plešeš?

Graf 4: Učenci in priložnosti, ko plešejo

S tem vprašanjem smo želele ugotoviti ob katerih dogodkih oziroma kdaj učenci plešejo.

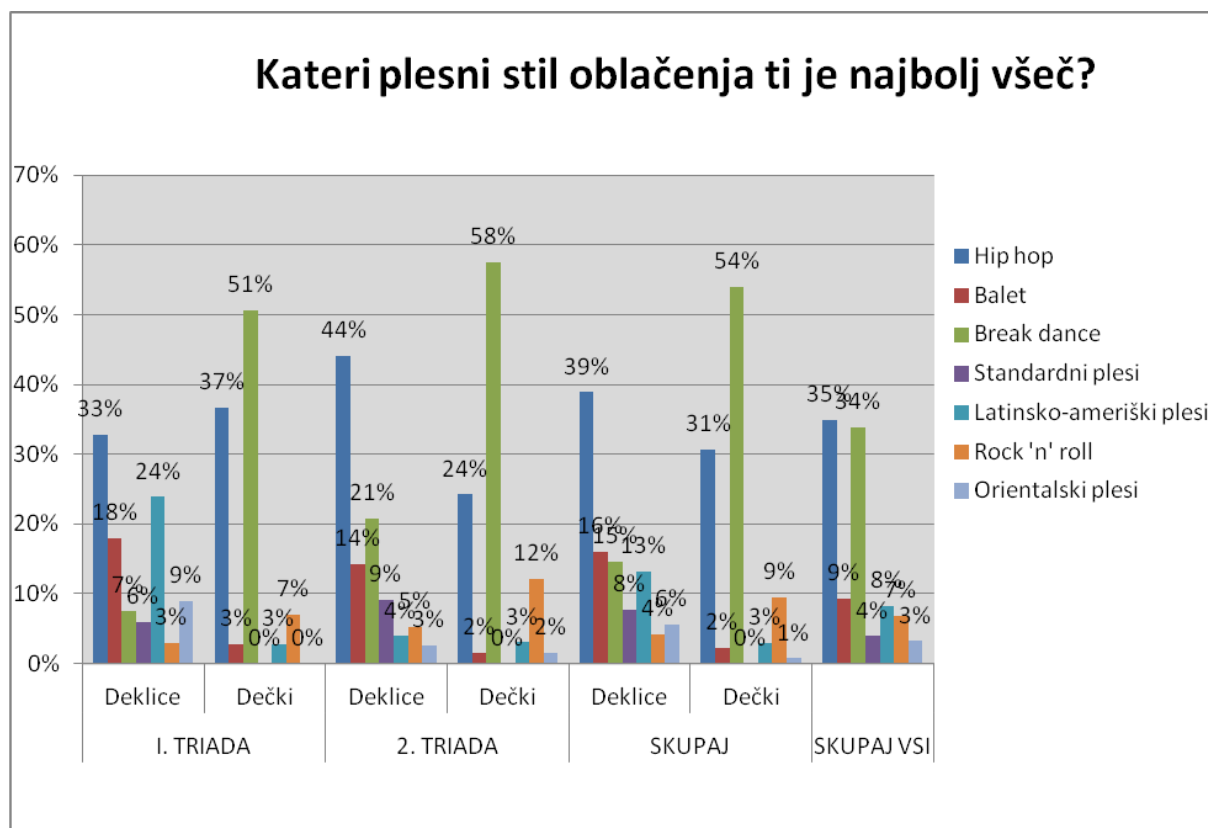
Učenci največkrat plešejo na zabavi (25 %) ali doma, ko jih nihče ne vidi (22 %). Sledili so drugi odgovori: v šoli, na šolskem plesu (19 %), vedno, če le lahko (18 %), nikoli, ples ni zame (10 %) in na plesnih vajah (7 %).

Tukaj je prišlo do odstopanj glede na starost.

Izkazalo se je, da učenci v I. triadi po navadi plešejo vedno, če le lahko: deklice (31 %), dečki (27 %) oziroma na zabavi: deklice (22 %) in dečki (25 %).

Drugače pa se je pokazalo pri učencih II. triade, kjer večina pleše doma, ko jih nihče ne vidi: deklice (32 %) in dečki (30 %). Sledili so odgovori na zabavi (25 % oziroma 26 %) in v šoli, na šolskem plesu (17 % oziroma 24 %) ter ostali.

5. Kateri plesni stil oblačenja ti je najbolj všeč?

Graf 5: Plesni stil oblačenja

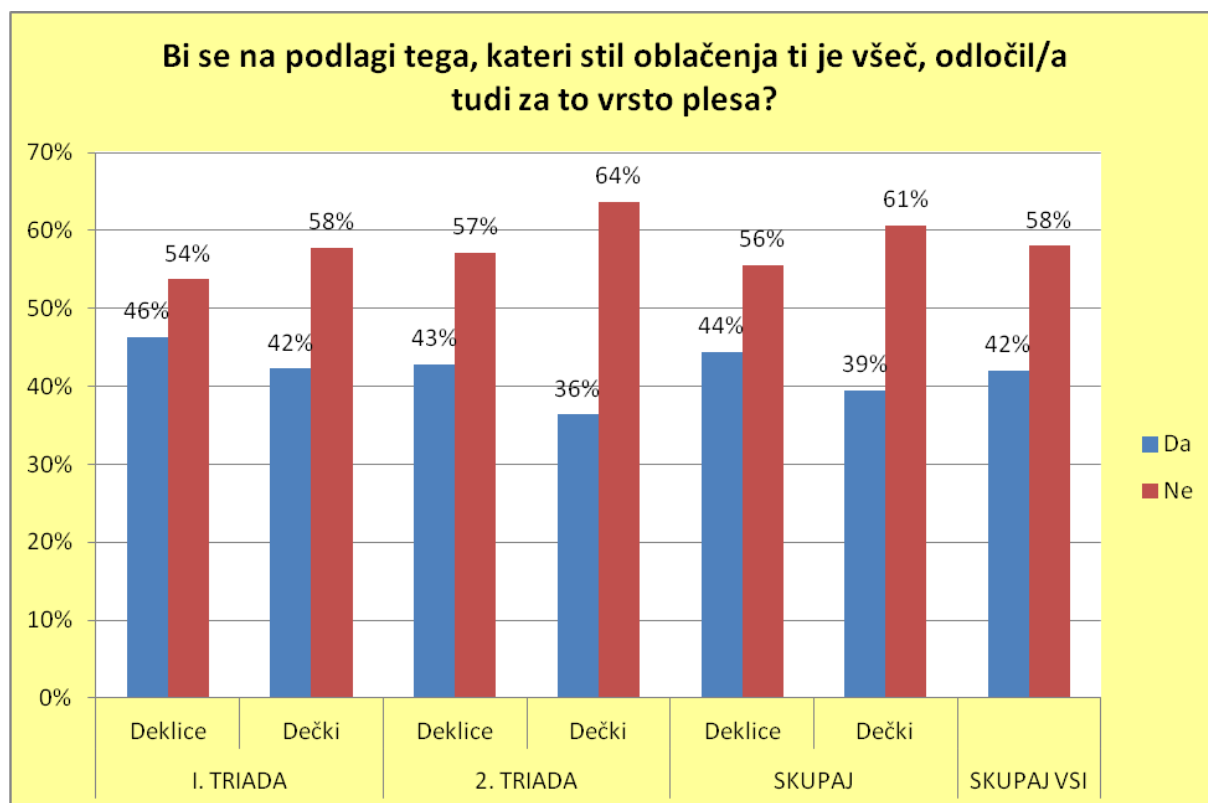
Raziskava je pokazala, da je učencem najbolj všeč plesni stil oblačenja, ki ga imajo hip hop plesalci (35 %), sledi stil oblačenja, ki ga imajo break dance plesalci (34 %).

Pokazale so se razlike glede na spol in starost.

Deklice v I. triadi na prvo mesto postavljajo hip hop stil oblačenja (33 %), sledi stil oblačenja za latinskoameriške plesne (24 %) in oblačila za balet (18 %). Deklice v II. triadi na prvo mesto prav tako postavljajo hip hop stil oblačenja (44 %), nato pa sledita stila oblačenja za break dance (21 %) in nato balet (14 %).

Dečkom je v obeh triadah najbolj všeč break dance stil oblačenja (54 %), sledita pa stila oblačenja za ples hip hop (31 %) in ples rock and roll (9 %).

6. Bi se na podlagi tega, kateri stil oblačenja ti je všeč, odločil tudi za to vrsto plesa?

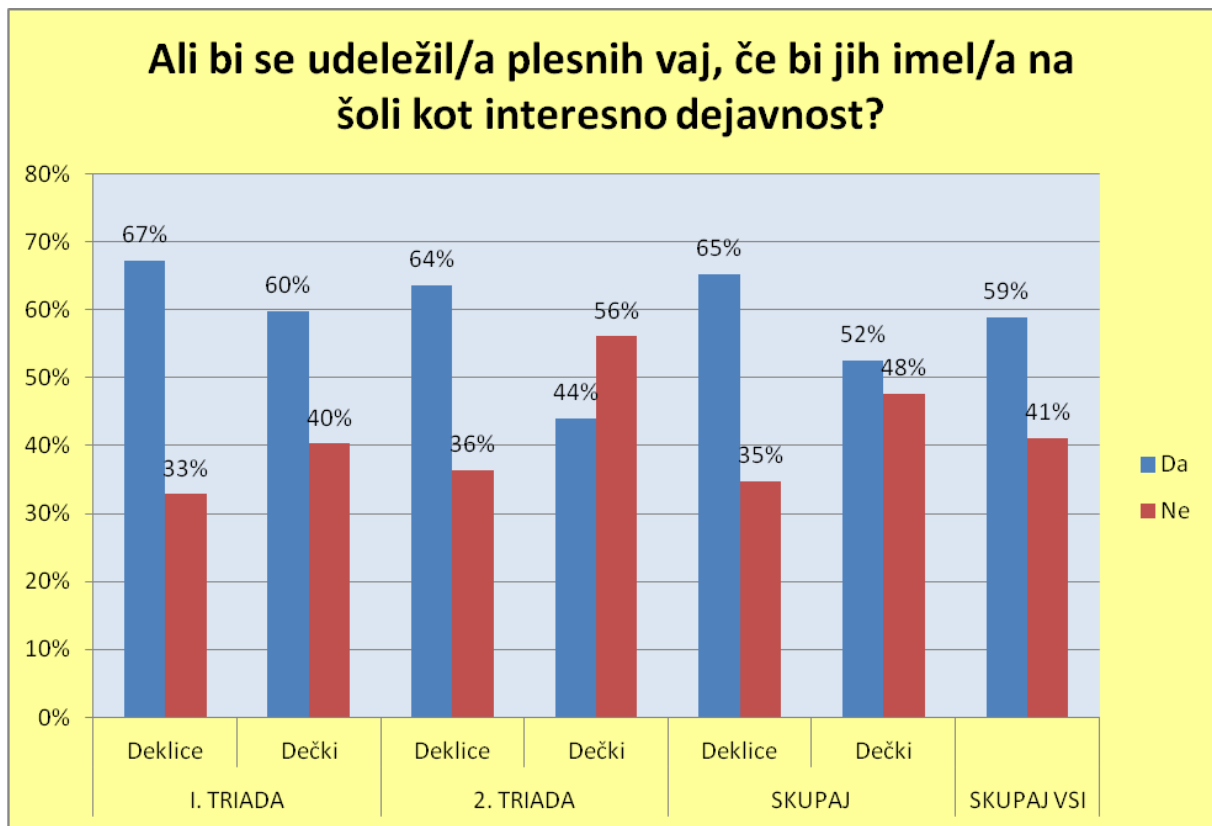

Graf 6: Povezava med plesnim stilom oblačenja in izborom plesa

S tem vprašanjem smo želele ugotoviti, v kolikšni meri vpliva stil oblačenja določenega plesa na izbor plesa, za katerega bi se učenci odločili, če bi se vpisali v plesno šolo.

Iz grafa je razvidno, da je malo manj kot polovica takšnih (42 %), ki jim je stil oblačenja pri plesu pomemben, na ostale (58 %) pa stil oblačenja določenega plesa nima vpliva.

7. Ali bi se udeležil/a plesnih vaj, če bi jih v šoli imeli kot interesno dejavnost?

Graf 7: Plesna dejavnost in zainteresiranost

V okviru tega vprašanja nas je zanimalo, kakšen interes za ples kažejo učenci I. in II. triade na OŠ Hudinja.

Ugotovile smo, da je kar več kot polovica (59 %) takšnih, ki bi se udeležili plesnih vaj, če bi jih imeli na šoli kot interesno dejavnost in jih očitno ples zanima. Ostali (41 %) pa se plesnih vaj ne bi udeležili.

2.1.2 INTERVJU Z GOSPODOM BRANKOM PODERGAJSOM

2. 3. 2012 smo nekaj časa preživele z gospodom Brankom Podergajsom, ki je športni plesalec in večkratni zmagovalec turnirjev v standardnih in latinskoameriških plesih, vrsto let pa že sodeluje z OŠ Hudinja in učence naše šole pripravlja na valeto.

Z intervjujem smo želele izvedeti, kakšne poglede na ples in kakšne izkušnje z delom otrok ima plesni učitelj.

1. Koliko let že plešete?

Po besedah moje mame sem plesal že v plenicah. Plesne tečaje pa sem začel obiskovati, ko sem dopolnil šest let. Spomnim se, da smo se na prvi vaji učili ples čačača in to na glasbeni hit Manuela Cha cha cha. Glasba in ritem sta me takoj prevzela in prepričala, da je ples šport, ki ga želim trenirati.

2. Koliko let že pripravljate/učite učence na OŠ Hudinja za valeto?

Če na hitro pomislim, se mi zdi, da hudinjske učence učim že šesto leto. Zanimivo je, da za vsako generacijo ostanejo spomini lepih trenutkov.

3. Kako se učenci odzivajo na ples?

Ples je najlepša oblika rekreacija v dvoje, zato se jo tudi vaši učenci veselijo. Opažam, da se v ples podajo z veliko mero zanimanja, zato jim koraki ne predstavljajo velikih težav. Ko učenci osvojijo plesne korake, se med plesom zabavajo, smejiijo in sproščajo.

4. Katerega plesa se najraje učijo?

V plesu obstaja veliko različnih zvrsti plesa in prav vsakdo lahko najde nekaj zase. Ko enkrat osvojiš različno paleto plesov, se priljubljenost plesa spreminja glede na razpoloženje, kajti vsak ples skozi glasbo izraža različne emocije. Zanimivo je tudi to, da me učenci na vajah, ki jih imamo, največkrat vprašajo, kdaj se bomo učili tudi Tango. Le – ta vzpodbuja emocije strasti.

5. Ples se z leti kar promovira, če omenimo samo skupino Maestro, ki je postala zelo popularna in jo poznajo skoraj vsi učenci- menite, da zaradi tega učenci raje plešejo ali je to odvisno od generacije?

Znano je, da je ples v današnjih časih nujno potreben filter vsakdanjega stresa. Zato se kot protiutež stresu, tudi preko medijev, močno promovira ples, kar pa se pozna tudi pri popularnosti plesa.

Res je, da se generacije najraje učijo ples, ki ga vleva trend preko raznih video spotov, filmov, TV showov. Trenutno sta v ospredju zvrsti Hip Hop in Salsa, ki sta v zadnjih letih preko filmov obnorela svet. Ker pa se trend spreminja, verjamem da bo vsaka zvrst plesa nekoč v ospredju.

6. Delate tudi z mlajšimi generacijam. Koliko so stari najmlajši in ali so med delom z njimi in delom s starejšimi kakšne razlike ?

Najmlajši plesni par, ki ga učim plesati šteje šest let. Delo z mlajšimi je drugačno in prilagojeno. Opažam, da imajo otroci razvit nekakšen fotografski spomin, s katerim neverjetno hitro začnejo oponašati svojega » leaderja » medtem, ko je pri starejših potrebna tudi natančna fonetična razlaga.

7. Kaj menite, kakšni načini bi bili, da bi mlade navdušili za ples- kako ste se na primer vi podali na plesno sceno?

Kot v uvodu rečeno so smisel za ples pri meni opazili starši, zato so me kot otroka usmerili v svet plesa, le – ta pa je v trenutku načrtoval mojo življenjsko pot.

In prav ples je tisti, ki bo sam od sebe navdušil vsakogar, le preizkusiti ga je potrebno. Najtežji plesni korak je tisti, s katerim vstopimo v plesno dvorano. Naprej od tu pa se širi spoznanje novega sveta.

8. Kaj je za vas ples?

Z odgovorom »manj je več« lahko odgovorim, da je ples zame smisel vsega.

3 DISKUSIJA

V naši raziskovalni nalogi smo želele izvedeti, kakšen odnos do plesa imajo učenci na OŠ Hudinja, kdaj, kje in kako najraje oziroma najpogosteje plešejo, katere vrste ples jim je najbolj všeč in koliko učencev se ukvarja s plesom. Zanimalo nas je, kako učenci vidijo ples – ali je zanje to šport ali umetnost. Spraševali smo se tudi, kateri plesni stil oblačenja jim je najbolj všeč, znotraj tega vprašanja pa nas je zanimalo, če bi se ravno na podlagi tega, kateri stil oblačenja jim je najbolj blizu, tudi odločili za to vrsto plesa. Spraševali pa smo se še, če bi se učenci vpisali v šolo plesa, če bi jim bila le-ta ponujena kot interesna dejavnost na šoli. Poleg tega smo raziskovali, ali se med temi relacijami kažejo tudi kakšne razlike v spolu in starosti učencev.

Postavile smo sedem hipotez.

V prvi trdimo, da je deklicam najbolj všeč hip hop, dečkom pa break dance. To hipotezo smo potrdile. Rezultat nas ni presenetil, saj smo hipotezo postavile na podlagi pogovor med vrstniki. Same se namreč ukvarjamo s plesom, zato tudi v šoli velikokrat govorimo o tej dejavnosti. Še posebej veliko pa je bilo govora o plesu, ko se je odvijal televizijski resničnostni show Slovenija ima talent, kjer so bili med tekmovalci tudi odlični plesalci in je ples postal zelo popularen in nekaj, o čemer smo govorili vsak dan. Menimo, da lahko tovrstne oddaje naredijo res dobro reklamo za določene dejavnosti, kar je v tem primeru zelo dobrodošlo, saj je ples odlična izbira za razvoj telesa in duha posameznega človeka. Menimo pa tudi, da je pri plesu pomembna še glasba, na katero se pleše in mogoče je hip hop oziroma break dance priljubljen ravno zaradi glasbe, ki je energična, vesela in takšna, ki jo danes poslušajo mladostniki.

Druga hipoteza pravi, da se večina učencev s plesom ne ukvarja. Hipotezo smo postavile na predpostavki, da imajo učenci že ogromno drugih dejavnosti, ki jim dajejo prednost. S tem mislimo predvsem na šport ali glasbeno šolo. Otroci se s športom začnejo ukvarjati že zelo zgodaj in predvsem fantje, najbrž ne pomislijo na ples. Učenje določenega inštrumenta pa tudi vzame ogromno časa, tako da ples največkrat ne dobi priložnosti. Hipotezo smo potrdile, saj se je izkazalo, da je kar 84 % takšnih učencev, ki se s plesom ne ukvarja.

V tretji hipotezi trdimo, da je za večino učencev plesna dejavnost umetnost. Hipotezo smo postavile na podlagi mnenja, da je ples morda manj popularen zaradi tega, ker ga učenci vidijo kot umetnost in ne šport.

To hipotezo smo sicer ovrgle, saj se je izkazalo, da večina učencev ples vidi kot zabavo, kar nas je zelo razveselilo, saj na podlagi tega lahko sklepamo, da je za učence ples nekaj pozitivnega, ugodnega. To pa je vsekakor prednost, ko razmišljamo, kako bi ples približali čim več učencem.

Je pa zanimivo, da je tukaj prišlo do odstopanja glede na spol. Namreč deklice kot drugi najpogostejši odgovor podajajo, da je ples šport, dečki pa, da je ples umetnost. Menimo, da bi se učenci pogosteje odločali za ples, kot izvenšolsko dejavnost, če bi ga videli kot šport. Super bi bilo, če bi v bodoče namenili pozornost tudi temu, saj menimo, da bi tako pridobili tudi več plesalcev moškega spola.

Četrta hipoteza pravi, da mlajši učenci plešejo vedno, ko imajo priložnost, starejši učenci pa večinoma na zabavi. To hipotezo smo delno potrdile, saj se je izkazalo, da večina mlajših učencev res pleše vedno, ko le lahko, medtem ko je pri starejših učencih malo drugače. Njihov najpogostejši odgovor je namreč bil, da največkrat plešejo doma, ko jih nihče ne vidi. Rezultati so nas sicer presenetili, lahko pa na podlagi tega sklepamo, da učenci z odraščanjem postajajo bolj obremenjeni in občutljivi na okolico oziroma njihovo mnenje. Lahko pa ta podatek dobro izkoristimo in v bodoče poskušamo ples učencem približati že v nižjih razredih, ko jim ples predstavlja nekaj zabavnega, sproščenega in se še ne obremenjujejo s svojim videzom in s tem, kako jih bodo videli drugi.

V peti hipotezi trdimo, da so učenci najbolj navdušeni nad stilom oblačenja za ples hip hop. Hipotezo smo sicer potrdile, saj je bilo največ takšnih učencev (35 %), ki jim je všeč hip hop stil oblačenja, a jim je skoraj v enaki meri všeč tudi stil oblačenja pri plesu break dance (34 %). Rezultat je najbrž posledica tega, da imata oba plesa podoben stil oblačenja in jih je včasih težko razlikovati. Hipotezo smo postavile na podlagi tega, da je hip hop stil oblačenja v veliki meri povezan z današnjo modo in se lahko nosi vsak dan, torej tudi v vsakdanjem življenju. Na podlagi tega smo sklepale, da jim je takšen stil najbližji in zato tudi najbolj všeč, stili oblačenja pri ostalih plesih pa so bolj formalni in morda zaradi tega tudi manj všečni.

V šesti hipotezi trdimo, da stil oblačenja, ki sodi k določenemu plesu vpliva na odločitev učencev pri izboru plesa. Trditev smo postavile na predpostavki, da je učencem zelo pomembno, kakšna je njihova zunanost in da ima stil oblačenja tukaj veliko vlogo. To hipotezo smo ovrgle, saj se je izkazalo, da pri večini učencev (58 %) stil oblačenja ne bi igral nobene vloge, ko bi se odločali za vrsto plesa. To je sicer razveseljujoče, saj menimo, da stil oblačenja ne bi smel imeti tako pomembne vloge. Menimo, da mora biti odločitev za določeno vrsto plesa premišljena in moraš pogledati vse prednosti in slabosti določenega plesa. Seveda se naše mnenje veže na bolj resno ukvarjanje s plesom, kjer pa menimo, da je zelo pomembno, da pri plesu, če želiš postati uspešen, najdeš samega sebe, tako v gibih, kot obleki in glasbi oziroma celotni plesni kulturi. Drugače pa smo mnenja, da naj bo ples zabava, sprostitev in užitek in če se izkaže, da ima obleka pri tem velik pomen, pa s tem ni nič narobe.

Zadnja hipoteza pravi, da si večina učencev želi plesati. To hipotezo smo preverjale z vprašanjem, ali bi se učenci udeležili plesnih vaj, če bi jih imeli na šoli kot interesno dejavnost. To hipotezo smo potrdile, saj je večina učencev (59 %) na to vprašanje odgovorila pritrdilno. Na podlagi rezultata lahko sklepamo, da učenci imajo željo po plesu, gibanju oziroma plesnem izražanju. Podatek nas je zelo razveselil, saj menimo, da je to odlična iztočnica za naprej, ker je sedaj potrebno samo še omogočiti pogoje, da se bodo želje realizirale.

4 ZAKLJUČEK

Če povzamemo skupek mnogih definicij o plesu, lahko rečemo, da je ples celovita izkušnja, ki zajema telesno, umsko, čustveno, duhovno in estetsko dimenzijo posameznika, nam pomaga zaznavati kdo smo in po čem hrepenimo. Je izrazno gibanje, ki ima moč obogatiti življenje. Človeku daje občutek za veselje in razvija samozavedanje. Ples omogoča vsem otrokom, da raziskujejo ter izrazijo svoje telesne in ustvarjalne potenciale na netekmovalen način. Omogoča tudi razvoj sposobnosti za koncentracijo in sposobnost za učenje. Uporabimo pa ga lahko tudi v procesu učenja, ker razvija mišljenje in predstavljanje [1].

Ples je že zajet v učni načrt v okviru glasbene in športne vzgoje, kjer pa se obravnavajo v večini ljudski in družabni plesi. Na šoli ga lahko uvedemo tudi kot interesno dejavnost, v katero se otroci vključujejo prostovoljno. Na tak način lahko otroci spoznajo tiste zvrsti plesa, ki se ne obravnavajo pri rednem pouku.

Na naši šoli vsako leto poteka šolsko tekmovanje Bodi idol Hudinje, kjer se izbira naj pevca naše šole. Na podoben način bi lahko izvedli tudi tekmovanje za naj plesalca šole ali naj plesno skupino šole. Menimo, da bi bil to odličen korak na poti k cilju, da učence približamo k plesu in niti malo ne dvomimo, da bi nam na ta način to hitro uspelo.

Lahko rečemo, da imamo sicer plesalci kar veliko možnosti, da se izkažemo na določenih prireditvah, ki potekajo na naši šoli. Na teh prireditvah namreč sodelujemo učenci z različnim točkami in veliko med njimi je tudi plesnih. Odzivi ostalih učencev so vedno zelo pozitivni in menimo, da želijo tudi sami sodelovati. Ravno zaradi tega, bi bilo super, če bi se uvedel ples kot interesna dejavnost. Je pa res, da je v današnjem času težko dobiti plesnega pedagoga, ki bi to lahko izvajal, saj imajo ti ponavadi svoje plesne šole in ples učijo tam. Se pa vedno najdemo tisti, ki ples že zdaj obožujemo in smo se pripravljene učiti tudi sami, ali celo naše dosedanje znanje prenesti na svoje sošolke in sošolce. Tako da, rešitev je kar veliko in upamo, da nam jih bo v bodoče uspelo uresničiti vsaj nekaj.

Sicer pa, kjer je volja, je tudi moč in me imamo veliko volje, še posebej, ko govorimo o plesu.

5 LITERATURA IN VIRI

5.1 SPLETNI VIRI

[1] <http://dkum.uni-mb.si/Dokument.php?id=15480> (18.1.2012)

[2] (<http://sl.wikipedia.org/wiki/Ples> - 20.2.2012) (16.1.2012)

[3] <http://www.viva.si/V-qibanju/6228/Ples-je-za-vsakogar> (23.2.2012)

[4] http://www.ringaraja.net/otrok/ples-in-z-njim-povezana-socializacija-otroka_647.html
(22.2.2012)

[5] <http://www.plesnomesto.si/index.php?page=strokovnjaki&vec=107> (23.2.2012)

[6] <http://www.bolero.si/index.php/tecaji/plesni-slovarcek> (27. 2. 2012)

[7] http://www2.arnes.si/~osticnalj/docs/teorija_ples.pdf (23.2.2012)

Plesi:

Hip hop: http://www.youtube.com/watch?v=8FX_NFOqQEU (23.11.2011)

Balet: <http://www.youtube.com/watch?v=WUrJuSh0evE> (23.11.2011)

Break dance: <http://www.youtube.com/watch?v=Ey8Ui63VqHs> (23.11.2011)

Standardni ples: <http://www.youtube.com/watch?v=-OGq0G9yl0&feature=related>
(23.11.2011)

Latinskoameriški ples: http://www.youtube.com/watch?v=HB4MXF_So5w&feature=fvwrel
(23.11.2011)

Rock 'n' roll: <http://www.youtube.com/watch?v=QvxrBO6N7eM&feature=related>
(23.11.2011)

Orientalni ples: <http://www.youtube.com/watch?v=Vf0nwAmwpiw&feature=related>
(23.11.2011)

Slika z naslovnice:

<http://www.google.si/imgres?hl=sl&sa=X&biw=1680&bih=879&tbs=itp:clipart&tbm=isch&prmd=imvns&tbnid=GkAXCAIBGHsdcM:&imgrefurl=http://www.babusofindia.com/2012/02/dance-babu-dance-indian-bureaucrats-to.html&docid=tv9jXq4XWrqADM&imgurl=http://2.bp.blogspot.com/-hixh898ZLdw/TznoyFrRfnI/AAAAAAAAACIY/HgxuvBNH1b0/s1600/Dance1.jpg&w=500&h=316&ei=LMhXT42zFczNsgaPo4CpDA&zoom=1&iact=rc&dur=125&sig=108850769530371518545&page=2&tbnh=126&tbnw=200&start=38&ndsp=41&ved=1t:429,r:3,s:38&tx=81&ty=42>

(15.11.2012)

5.2 USTNI VIRI

Intervju z gospodom Brankom Podergajsom, plesnim učiteljem na OŠ Hudinja.

6 PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK

Smo učenke 8.a razreda in delamo raziskovalno nalogo z naslovom "PLES in ODNOS DO PLESA NA OŠ HUDINJA".
Prosimo, da nam pomagaš in odgovoriš na nekaj vprašanj. Zahvaljujemo se ti za pomoč!

8. **Spol:** M Ž

9. **Razred:** 4. 5. 6. 7. 8. 9.

10. **Kateri od naštetih plesov ti je najbolj všeč?**

- a) Hip hop
- b) Balet
- c) Break dance
- d) Standardni plesi
- e) Latinsko-ameriški plesi
- f) Rock 'n' roll
- g) Orientalski plesi (trebušni ples)
- h) Drugo: _____

11. **Kaj je zate ples:**

- a) Šport
- b) Umetnost
- c) Zabava
- d) Veselje
- e) Sprostitev
- f) Drugo _____

12. **Kdaj plešeš?**

- a) Nikoli, ples ni zame
- b) Na zabavi
- c) Doma, ko me nihče ne vidi
- d) V šoli, na šolskem plesu
- e) Vedno, če le lahko
- f) Drugo _____

13. **Kako najraje plešeš?**

- a) Sam
- b) V dvoje
- c) V skupini
- d) V objemu
- e) Vodeno s strani učitelja plesa

14. Ali se ukvarjaš s kakšnim plesom?

- a) DA
- b) NE

Če si obkrožil DA, napiši s katerim plesom se ukvarjaš.

15. Katerega od plesnih stilov bi najraje oblekel, če bi moral?

- a) Hip hop
- b) Balet
- c) Break dance
- d) Standardni ples
- e) Latinsko-ameriški plesi
- f) Rock'n'roll
- g) Orientalni ples
- h) Drugo: _____

16. Bi se na podlagi tega, kateri stil oblačenja ti je všeč, odločil tudi za to vrsto plesa?

- a) DA
- b) NE, najprej bi se odločil za vrsto plesa in nato prilagodil stil oblačenja

17. Ali bi se udeležil-a plesnih vaj, če bi jih imeli v šoli kot interesno dejavnost?

- a) DA
- b) NE

Hvala za sodelovanje!

IZJAVA*

Mentor (-ica) ,Maruša Zorko, v skladu z 2. in 17. členom Pravilnika raziskovalne dejavnosti »Mladi za Celje« Mestne občine Celje, zagotavljam, da je v raziskovalni nalogi z naslovom Ples in odnos do plesa na OŠ Hudinja,

katere avtorji (-ice) so, Kaja Koštomaj, Zarja Žnidaršič, Aleksandra Žuželi:

- besedilo v tiskani in elektronski obliki istovetno,
- pri raziskovanju uporabljeno gradivo navedeno v seznamu uporabljene literature,
- da je za objavo fotografij v nalogi pridobljeno avtorjevo (-ičino) dovoljenje in je hranjeno v šolskem arhivu;
- da sme Osrednja knjižnica Celje objaviti raziskovalno nalogo v polnem besedilu na spletnih portalih z navedbo, da je nastala v okviru projekta Mladi za Celje,
- da je raziskovalno nalogo dovoljeno uporabiti za izobraževalne in raziskovalne namene s povzemanjem misli, idej, konceptov oziroma besedil iz naloge ob upoštevanju avtorstva in korektnem citiranju,
- da smo seznanjeni z razpisni pogoji projekta Mladi za Celje.

Celje, 12.3.2012

žig šole

Šola

Osnovna šola Hudinja

Podpis mentorja(-ice)

Podpis odgovorne osebe